C/2025/6318

2025.12.3.

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatról

(C/2025/6318)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

Tekintettel:

— az Európai Bizottság „A jövő prioritásaihoz igazodó dinamikus uniós költségvetés – A 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret” című közleményére,

— az Európai Bizottság különböző jogalkotási javaslataira, amelyek a 2028–2034-es többéves pénzügyi kerettel kapcsolatos intézkedéscsomag részét képezik, és különösen a COM(2025) 565 final javaslatra, amelynek célja egy egységes alap („a nemzeti és regionális partnerségi tervekre vonatkozó alap”) létrehozása,

— a régiók és városok helyzetéről szóló 2025. évi éves uniós jelentésre, amelyet 2025. október 13-án terjesztettek elő,

1. megerősíti, hogy az EU helyi és regionális önkormányzatai stratégiai partnerek a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben, nemcsak az uniós alapok érdekelt feleiként vagy kedvezményezettjeiként, hanem a szükséges beruházások helyi szintű megvalósításában betöltött alapvető szerepük miatt is, valamint azért, mert az önkormányzatok a régiók tényleges társadalmi-gazdasági helyzetéhez legközelebb álló entitások;

2. meggyőződése, hogy ahhoz, hogy az Európai Unió (EU) teljesítse az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célkitűzéseket, és tartósan megerősítse jólétét és minden lakosának hosszú távú jóllétét, az uniós költségvetésnek minden uniós térség számára elérhetőnek kell lennie, és valamennyi régiókategória számára kell előirányzatokat biztosítania. A 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó uniós költségvetés irányítási szabályainak a területi szükségletek tényeken alapuló értékelésén kell alapulniuk, hogy biztosítsák a méltányosságot, a kiszámíthatóságot és a hosszú távú tervezést, beleértve az összes régió finanszírozását;

3. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika az EU legfontosabb hosszú távú eszköze a versenyképességbe, a tudásba és a fenntartható fejlődésbe való beruházáshoz, valamint a regionális és helyi alapú politikákon alapuló társadalmi befogadás előmozdításához. A kohéziós politika egy jövőbe tekintő politika, amely biztosítja a stabilitást, erősíti a bizalmat és garantálja, hogy a közös piac valóban mindenki számára működőképes legyen. A javaslat három területi kategóriát említ, és a kevésbé fejlett területek számára forrást különít el, ugyanakkor az RB azt kéri, hogy határozzanak meg külön költségvetést a kohéziós politika számára, uniós szinten pedig határozzák meg a források indikatív regionális elosztását a jelenlegi konszolidált módszertan alapján, amely figyelembe veszi a társadalmi és gazdasági mutatókat. A kohéziós politikának továbbra is elérhetőnek kell maradnia minden régió számára, és az ahhoz való hozzáférést nem szabad kizárólag a nemzeti hatóságok belátására bízni;

4. aggodalmát fejezi ki a kohéziós politika és a „Versenyképesség, jólét és biztonság” fejezet alá tartozó szakpolitikai területek közötti kapcsolat meggyengülése, valamint az egyre inkább a központi irányítás alá tartozó források irányába történő elmozdulás miatt. Az RB hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika az EU regionális versenyképességének egyik fő mozgatórugója;

5. kiemeli, hogy az új többéves pénzügyi keretre irányuló javaslat súlyosbíthatja a demokratikus deficitet és alááshatja az uniós intézményekbe vetett bizalmat, amiért várhatóan megszűnik az Európai Parlament és a nemzeti vagy regionális parlamentek által gyakorolt felügyelet;

6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervekre vonatkozó alapra irányuló javaslat az Európai Bizottság kezében történő további centralizációhoz és a kohéziós politika, valamint a halászati és a mezőgazdasági/vidékfejlesztési politika nemzeti hatáskörbe való visszahelyezéséhez vezethet, és kettős versenyhelyzetet teremthet egyrészt a helyi és regionális önkormányzatok, másrészt a nemzeti és regionális partnerségi tervekre vonatkozó alap hatálya alá tartozó valamennyi ágazati politika között;

7. szilárd meggyőződése, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervek előkészítését, megtárgyalását, végrehajtását és nyomon követését nem szabad kizárólag a központi kormányzatok kezében hagyni. A döntéshozatal nemzeti szintre való áthelyezése a régiók erőteljes bevonása nélkül ellentétes lenne a szubszidiaritás alapelvével, jelentősen gyengítené a jól bejáratott többszintű kormányzást, és éles ellentétben állna a partnerség elvével;

8. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja felül a nemzeti és regionális partnerségi tervekre vonatkozó alapra irányuló javaslatát, és arra kéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy csatlakozzanak ehhez a felhíváshoz. Az RB sürgeti továbbá az összes érintett felet, hogy a jövőbeli többéves pénzügyi keret struktúrájáról is folytassanak tárgyalásokat, figyelembe véve, hogy a régiók EU-szerte azt kérik, hogy tartsák meg a pénzeszközök megosztott gazdálkodásának bevált gyakorlatát, valamint elismerve, hogy a régiók fontos szerepet töltenek be a kohézióban, illetve a mezőgazdasági és vidékfejlesztésben;

9. arra kéri a helyi és regionális önkormányzatok nemzeti, regionális és európai szövetségeit, a szakszervezeteket, a vállalkozásokat, valamint a nem kormányzati és civil társadalmi szervezeteket, hogy egyesítsék erőiket annak érdekében, hogy a 2028–2034-es időszakra olyan többéves pénzügyi keret szülessen, amely képes növelni az EU kohézióját, rezilienciáját, szociális dimenzióját, fenntarthatóságát és versenyképességét.

Brüsszel, 2025. október 15.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke
TÜTTŐ Kata